

Svar på uppföljning efter tillsyn av förskolorna och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn i Orsa Kommun (Dnr 43-2011:4847)

Orsa Kommun har fått ett svar från skolinspektionen gällande fortsatt uppföljning efter tillsynen av förskolorna och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn. För att kunna slutföra bedömningen om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga kräver skolinspektionen kompletterande svar.

Skolinspektionen begär följande kompletterande uppgifter:

- *Skicka in handlingsplanen för modersmål, det svenska språket och den kulturella identitet för barn i Orsa som har ett annat modersmål. Bilaga 1 och 2.*
- *Redovisa hur språkutbildningen för all personal i förskolan som med hjälp av specialpedagogerna har genomförts. Bilaga 3 och 4.*
- *Skicka in handlingsplanen för genus i LPFÖ-grupperna Vt-2013. Bilaga 5.*

I bilagor bifogar Orsa Kommun de handlingar skolinspektionen begärt in enligt ovan.

ORSA KOMMUN
Barn- och utbildningsförvaltningen

Gunilla Elings-Friberg
Ordförande barn- och Utbildningsnämnden

Bilaga 1

Handlingsplan för mottagande av barn med annat modersmål i förskola.

Vad	När	Vem/vilka
När en barnfamilj kommer till kommunen meddelar flyktingsamordnaren Barn-och utbildningsförvaltningen (BUF) och vårdcentralen. Ansökan om plats i förskola görs till BUF .	Så snart som möjligt	Personal från integrationsenheten. I samråd med föräldrar
Hälsoundersökning	Så snart som möjligt	Vårdcentralen
Placering görs på lämplig förskola.	Så snart som möjligt Individanpassas.	Placeringsassistent och förskolechef.
Introduktionsmöte på förskolan. Information om den svenska förskolan och vad som förväntas av föräldrarna. Föräldrarna berättar om sina förväntningar och sin bakgrund. Föräldrarna lämnar in schemat för barnets tider. Inskolningen planeras under en 14 dagars period. Se bilaga 1.	Innan barnet börjar på förskola.	Personal från integrationsenheten med tolk och personal på mottagande förskola. Om barnet kommer andra vägar än via integrationsenheten bokar förskolan tolk.
Inskolning Målet är att ha en personal som talar barnets modersmål med under inskolningen en viss tid.	När placering skett. "I nuläget finns inte pengar, men ansökan om medel lämnas till Barn-och utbildningsnämnden."	Personalen på förskolan och vårdnadshavarna. "Inskolningsassistent som talar barnets modersmål."
Uppföljningssamtal med tolk. Frågor som uppstått under den första tiden tas upp från personal resp. vårdnadshavare.	Då vistats på förskolan i ca två månader.	Personal på förskolan och tolk.
Utvecklingssamtal två gånger om året	Efter förskolans årsplanering	Personalen på förskolan bjuder in. Tolk vid behov

Checklista för inskolningssamtalet.

Information om förskolans verksamhet.

Läroplan, kommunens mål, förskolans planering.

Riktlinjer och rutiner.

Sekretess.

Kläder – föräldrarnas resp. förskolans önskemål.

Mat – önskemål om särskild kost.

Kulturskillnader.

Fotografering.

Schema för barnet. Alltid meddela förändringar i närvaro.

Bilaga 2

Handlingsplan för arbetet med modersmål och andra kulturer 2013-2014.

Informationsträffar kring kulturerna. (kompetensutvecklingsplan)

Språkpåsar är gjorda i samarbete med barnbibliotekarie.
t.ex. språkpåsar med samma barnböcker en på hemspråket och en på svenska.
I språkpåsen kan också saker läggas som gör bilderna mer konkreta
(ex. dockmöbler, bilar, bollar). Språkpåsar hänger på förskolan och lånas även
ut till föräldrar.

Elever från integrationsenheten, SFI eller någon med en
arbetsmarknadsåtgärd som har annat hemspråk får i
uppdag att läsa sagor, visa lekar, sånger eller ev. laga mat
från sitt/barnens hemkulturer.

Elever med annat hemspråk från Orsaskolan (Åk 7-9) kommer och läser eller
har andra aktiviteter med barnen som har deras hemspråk - i förskole-
grupperna. Görs upp varje termin i samarbete med rektor på Orsaskolan.

Föräldrar engageras i att presentera något från sin kultur för alla barn i
barngruppen. Personalen tillfrågar föräldrar i egen grupp.

Personalen arbetar med bild och ord tillsammans med barnen.
Personalen gör orden mer konkreta för barnen m. hj. av bilder
(Ex. skriver ordet och sätter bilden av ordet "Stol" på en stol på olika språk.)

Vi använder Praxisalfabetet för ljudinlärning av bokstäver med alla barn.

Tecken som stöd används i vissa fall som stöd.

Utbildning av personal i det pedagogiska användandet av "Lärplattor" till hjälp i
språk/ kommunikation med barn som har annat hemspråk.

Bilaga 3
Språkutbildningen för förskolan hösten 2012

All personal delades in i 4 grupper, 1 grupp för de som tidigare varit "språk"-piloter i s.k. röda tråden grupper för förskolan, som kunde lite mer. Varje grupp träffades i två timmar tre gånger under terminen. Två specialpedagoger ledde träffarna.

Innehållet:

Gång 1:

Motorik, Oralmotorik, Lyssningslekar, Introduktion PRAXIS, språkutveckling.

Gång 2:

Praxismetoden (ljudalfabete), Spel och lekar, lyssna, språksvaga barn, TAKK (tecken som alternativ och kompletterande kommunikation). Pratade lite kort om lexikal process, auditiva förmågor och fysiologiska förutsättningar.

Gång 3:

Ordförråd, Sagan/berättandet, Kommunikation, Samspel, Tema: samling, Samtalsmattan, 3Dförskolan, Icke verbala signaler.

För gruppen med tidigare kunskaper

Gång 1

Tillbakablick, repetition, erfarenheter, ljudinlärning, Fonemsystemet, Fonem-grafem, läsriktning.

Gång 2

Läsinlärning i skolan, Lärare med specialkunskaper berättar om läsutveckling.

Gång 3

Ordförråd, Språklig/fonologisk medvetenhet, Saga/ berättandet, Kommunikation/samspel, Tema: Samling, Samtalsmatta, icke verbala signaler. Arbetsuppgifter fanns mellan gångerna ex. vis: ta med exempel; lär in praxisalfabetet.

Tips på böcker och annat ped. material att köpa in delades ut.

Bilaga 4

ÖVERGRIPANDE SPRÅKUTVECKLING

- Kommunikation
- Samspel
- Språkutveckling
- Ordförråd
- Fonologiska grunder
- Inför läs och skrivutvecklingen

PRAXISMETODEN

- Motorik
- Lyssnings och ljud lek
- Ljud / bokstavs samband

BERÄTTANDE OCH SAGA

- Hur kan sagan stödja barns språkutveckling

SPRÅKLIG NEDSÄTTNING

- Hur ger vi dessa barn en så god grund som möjligt.

BILD OCH TECKEN

Varför är bild och tecken stöd viktigt för flerspråkiga barn

Bilaga 5

Handlingsplan för GENUS i LPFÖ- grupperna.

Boken "En jämställd förskola & skola" teori och praktik av Kristina Henkel används i arbetet.

Vårt arbete utgår ifrån boken med diskussionsunderlag och arbetsuppgifter mellan träffarna. Minnesanteckningar förs i grupperna och dokumentation av arbetsuppgifterna i barngruppen redovisas till förskolechef.

Stormöte med all förskolepersonal 4/3 kvällstid 2 timmar. Power point- presentationer av de två första kapitlen, som tar upp nedanstående punkter.

Gruppen hjälps åt! Avbrott för smådiskussioner runt borden.

Kön och genus	Grunden:
Förväntningar	Positiv bekräftelse
Negativ uppmärksamhet	Att byta ut ordet inte
Huvudroll och duktig hjälpfröken	Stopphanden – Minska negativ uppmärksamhet
Genusordning	Namn i positiva sammanhang
Förskolans jämställdhetsuppdrag	Positiva ord
Intersektionalitet	Härskartekniker - Motstrategier
Normkritik och normkreativitet	Bekräftartekniker
Autonomi och intimitet	

LPFÖ-grupperna (grupper med 7-8 personer från olika förskolor) träffas 2 timmar tre gånger med start V 12 och 2 grupper/ vecka. Vi använder ett urval av bokens diskussionsfrågor.

Träff 1) Att synliggöra normer/ bli medveten.

Spelregler i gruppen.

Alla har läst kapitel 1 s. 52-65 om observationer, vad vi läser och sjunger om, att generalisera i flickor och pojkar.

Diskussion i grupperna kring innehållet.

Diskussionsfrågorna tas ur boken.

Arbetsuppgift till träff 2. "Titta på sig själv - kollegorna" under 1 timme i verksamheten. Checklista ur boken.

Träff 2) Att förändra verksamheten.

Alla har läst kap 2 " Att förändra verksamheten " s. 67-78 om vanliga fallgropar, olika arbetsområden, uppmärksamma individen i st. för kön, Hen, Snipp och snoppa, Uttrycka, förstå och respektera känslor, Material och miljö, föräldrakontakt och prat om föräldrar.

Diskussion kring frågor i boken och de observationer/ reflektioner vi gjort kring oss själva och kollegorna.

Arbetsuppgift till träff 3 "Titta på barngruppen - göra observation på genusområdet"

Träff 3) Utvärdering och uppföljning.

Läsa kap. 3 "Utvärdering och uppföljning" s. 80-88 om jämställdhetsinventering och likabehandlingsplanen.

Alla tar med sina dokumentationer/observationer, som man visar och reflekterar över i gruppen.
Gruppen diskuterar frågorna i boken.

En dokumentation görs dessutom i resp. arbetslag på området "genus" och lämnas in till förskolechef senast 30/4

Minnesanteckningar görs per Lpfö-grupp varje gång och skickas till förskolechef.

Referenslitteratur " En rosa pedagogik" Lenz Taguchi, Bodén, Ohrlander.

"Lika rättigheter i förskolan"- handledning från DO.

www.jamstalldskola.se www.jamstallt.se tips på aktiviteter, referenser.

Uppföljning efter tillsyn av förskolorna och annan pedagogisk verksamhet för förskolebarn i Orsa kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har genomfört tillsyn i Orsa kommun under våren 2012 då kommunens samtliga skolor och fritidshem granskats. Vid tillsynen tog Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn och ungdomar i kommunen att nå de nationella målen. Granskningen ska visa om kommunen och skolorna uppfyller, eller inte uppfyller, de krav som författningarna ställer på verksamheten.

Skolinspektionen har i beslut den 20 juni 2012 förelagt kommunen att vidta åtgärder avseende Utveckling och lärande, Grundläggande värden och inflytande samt Trygghet och en god miljö.

Skolinspektionen har begärt att Orsa kommun senast den 20 september 2012 ska redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits inom ovanstående områden. Kommunen har inkommit med en sådan redovisning den 31 oktober 2012.

Fortsatt uppföljning

Skolinspektionen har tagit del av inkomna handlingar. För att kunna slutföra bedömningen om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga krävs att kommunen kompletterar sitt svar.

Skolinspektionen begär därför följande kompletterande uppgifter för förskoleverksamheten:

- Skicka in handlingsplanen för modersmål, det svenska språket och den kulturella identitet för barn i Orsa som har ett annat modersmål.
- Redovisa hur språkutbildningen för all personal i förskolan som med hjälp av specialpedagogerna har genomförts. (sept-okt 2012).
- Skicka in handlingsplanen för genus i LPFÖ-grupperna Vt-2013.

Kommunens redovisning ska vara Skolinspektionen tillhanda senast den 30 januari 2013.

På Skolinspektionens vägnar

Anki Näckstam

Undervisningsråd